

INHOUD

VOORWOORD.....	vii
DANKWOORD.....	ix
AFKORTINGEN.....	xi
INLEIDING – VOORSTELLING VAN HET ONDERZOEK.....	1
<i>DEEL I. SPANNINGSVELDEN TUSSEN FAMILIAAL VERMOGENSRECHT EN AUTEURSRECHT VANUIT RECHTSVERGELIJKEND PERSPECTIEF</i>	
TITEL I. EIGENDOM EN SOLIDARITEIT IN HET FAMILIAAL VERMOGENSRECHT.....	9
Hoofdstuk I. Eigendom in het familiaal vermogensrecht.....	9
Afdeling I. Eigendom in het huwelijksvermogensrecht.....	10
§1. Eigendom in gemeenschapsstelsels.....	12
§2. Eigendom in scheidingsstelsels.....	14
§3. Eigendom in participatiestelsels.....	16
Afdeling II. Eigendom in het erfrecht.....	17
§1. Eigendom als voorwerp van erfrecht.....	17
§2. Eenheid van de nalatenschap.....	19
Hoofdstuk II. Solidariteit in het familiaal vermogensrecht.....	21
Afdeling I. Solidariteit in het huwelijksvermogensrecht.....	21
§1. Solidariteit in gemeenschapsstelsels.....	22
§2. Solidariteit in scheidingsstelsels.....	27
§3. Solidariteit in participatiestelsels.....	29
Afdeling II. Solidariteit in het erfrecht.....	30
§1. Solidariteit in het erfrecht <i>ab intestato</i>	31
I. Verticale familiesolidariteit.....	31
II. Horizontale familiesolidariteit.....	32
A. Erfrecht van de langstlevende echtgenoot.....	32
B. Erfrecht van de langstlevende partner.....	35
§2. Solidariteit in het erfrecht <i>a testato</i>	37

TITEL II. EIGENDOM EN SOLIDARITEIT IN HET AUTEURSRECHT. . .	43
Hoofdstuk I. Eigendom in het auteursrecht	43
Afdeling I. Auteursrecht is een intellectueel eigendomsrecht.	43
§1. Auteursrecht is een eigendomsrecht	43
I. Historische ontwikkeling	44
II. Exclusieve en absolute werking van het auteursrecht.	50
A. Exclusieve werking	51
B. Absolute werking.	51
§2. Auteursrecht is een intellectueel eigendomsrecht.	52
Afdeling II. Auteursrecht is een hybride recht met persoonsgebonden karakter	54
§1. Vermogensrechten.	55
I. Vermogensrechten <i>sensu stricto</i>	55
A. Reproductierecht	56
B. Vertaal- en adaptatierecht	56
C. Verhuur- en leenrecht	56
D. Bestemmingsrecht	57
E. Distributierecht	57
F. Invoerrecht	57
G. Tentoonstellingsrecht	58
H. Openbaar mededelingsrecht	59
I. Volgrecht.	59
II. Compenserende vergoedingsrechten	60
§2. Morele rechten	61
I. Recht van bekendmaking	62
II. Vaderschapsrecht	63
III. Integriteitsrecht.	64
IV. Recht tot inkeer.	65
V. Recht van toegang	66
VI. Recht op privacy met betrekking tot bepaalde foto's en films.	67
§3. Verhouding tussen vermogensrechten en morele rechten.	67
I. Monisme	68
II. Dualisme	70
Afdeling III. Auteursrecht is een tijdelijk recht.	74
§1. Vermogensrechten.	74
I. Algemeen principe: zeventig jaar <i>post mortem auctoris</i>	74
II. Uitzonderingen.	75
§2. Morele rechten	76
I. Eeuwige beschermingsduur	77
II. Tijdelijke beschermingsduur	78

Hoofdstuk II. Solidariteit in het auteursrecht	80
Afdeling I. Uitgangspunt: primauteit van het individuele auteursbelang	80
Afdeling II. Temperingen	86
§1. Solidariteit en het algemeen belang	86
I. Geen bescherming van ideeën	87
II. Uitzonderingen op het auteursrecht en de compenserende vergoedingsrechten	87
III. Tijdelijke beschermingsduur van het auteursrecht	88
IV. Postume werken	89
V. Toepassing van de leer inzake rechtsmisbruik	89
§2. Auteurssolidariteit	91
§3. Familiesolidariteit	94
 TITEL III. CONTRASTEN TUSSEN FAMILIAAL VERMOGENSRECHT EN AUTEURSRECHT	 96
 <i>DEEL II. LITERAIRE EN ARTISTIEKE EIGENDOM IN HET HUWELIJKSVERMOGENSRECHT</i>	
 TITEL I. LITERAIRE EN ARTISTIEKE EIGENDOM IN GEMEEN- SCHAPSSTELSELS	 101
 Hoofdstuk I. Auteursrecht op de immateriële prestatie	 102
Afdeling I. Code Napoléon	102
§1. Jurisprudentiële ontwikkelingen	103
I. Rechtszaak <i>Masson</i>	104
II. Rechtszaak <i>Lecocq</i>	104
III. Rechtszaak <i>Canal</i>	105
IV. Analyse	106
§2. Doctrinale ontwikkelingen	110
I. Auteursrecht is een gemeenschappelijk goed	111
II. Auteursrecht is een eigen goed	113
III. Tussenpositie – <i>titre et finance</i>	117
IV. Analyse	119
Afdeling II. Wet van 14 juli 1976 – artikel 1401 nr. 2 B.W.	124
§1. Totstandkoming en <i>ratio legis</i>	125
§2. Toepassingsgebied	127
§3. Inhoudelijke draagwijdte	132
I. Auteursrecht is eigen mits vergoeding (art. 1432 e.v. B.W.)	133
A. Tijdens het huwelijk	133

B.	Ontbinding, vereffening en verdeling.	139
II.	Auteursrecht is eigen, maar de vermogenswaarde gemeenschappelijk. Het verschil tussen <i>titre en finance</i>	149
A.	Tijdens het huwelijk.	149
B.	Ontbinding, vereffening en verdeling.	151
III.	Eigen stelling – pleidooi voor de leer <i>titre et finance</i>	157
§4.	Gevolg voor de bewijsregeling.	162
§5.	Onmogelijkheid tot inbreng – dwingend karakter.	166
Hoofdstuk III. Eigendomsrecht op het materiële auteurswerk		170
Afdeling I. Code Napoléon.		171
§1.	Jurisprudentiële ontwikkelingen.	171
I.	Rechtszaak <i>Bonnard</i>	172
II.	Rechtszaak <i>Picabia</i>	174
III.	Analyse.	176
§2.	Doctrinale ontwikkelingen	179
I.	Alle materiële auteurswerken zijn gemeenschappelijk.	180
II.	Alle materiële auteurswerken zijn eigen	181
III.	Uitsluitend voltooide materiële auteurswerken zijn gemeenschappelijk.	182
IV.	Uitsluitend bekendgemaakte materiële auteurswerken zijn gemeenschappelijk.	183
V.	Analyse.	184
Afdeling II. Wet van 14 juli 1976.		187
§1.	Tijdens het huwelijk gecreëerde materiële auteurswerken	188
I.	Kritische analyse van de stellingen in de Belgische rechtsleer	188
A.	Alle materiële auteurswerken zijn gemeenschappelijk	188
B.	Alle materiële auteurswerken zijn eigen.	194
1.	Artikel 1400 nr. 2 B.W.: toebehoren van eigen waardepapieren	194
2.	Artikel 1401 nr. 1 B.W.: klederen en voorwerpen voor persoonlijk gebruik.	196
3.	Artikel 1401 nr. 2 B.W.: literaire, artistieke of industriële eigendomsrecht	197
C.	Uitsluitend voltooide materiële auteurswerken zijn gemeenschappelijk	199
D.	Alle voltooide materiële auteurswerken zijn eigen, maar de vermogenswaarde gemeenschappelijk. Het verschil tussen <i>titre en finance</i>	201
II.	Eigen stelling.	202

A.	Relevantie van het onderscheid tussen de bekendgemaakte en de niet-bekendgemaakte materiële auteurswerken	202
1.	Inhoudelijke omschrijving van het recht van bekendmaking	202
2.	Niet-bekendgemaakte materiële auteurswerken	205
(i)	Drie stellingen	206
(ii)	Pleidooi voor de derde stelling	211
3.	Bekendgemaakte materiële auteurswerken	217
B.	Kwalificatie van de materiële auteurswerken	217
1.	Niet-bekendgemaakte materiële auteurswerken – toepassing van de leer <i>titre et finance</i>	217
2.	Bekendgemaakte materiële auteurswerken – toepassing van artikel 1405 nrs. 1 en 4 B.W.	220
(i)	In het kader van een beroepsactiviteit – artikel 1405 nr. 1 B.W.	221
(ii)	In het kader van een vrijetijdsbezigheid – artikel 1405 nr. 4 B.W.	232
§2.	Voorhuwelijkse materiële auteurswerken	234
§3.	Om niet verkregen materiële auteurswerken	235
§4.	Onder bezwarende titel verkregen materiële auteurswerken	235
Hoofdstuk III. Exploitatieopbrengsten		236
Afdeling I. Opbrengsten uit auteurscontracten		237
§1.	Code Napoléon	238
§2.	Wet van 14 juli 1976	240
I.	Opbrengsten uit licentieovereenkomsten	241
II.	Opbrengsten uit vervreemdingsovereenkomsten	242
Afdeling II. Opbrengsten uit compenserende vergoedingsrechten		243
Afdeling III. Opbrengsten uit verhandeling van materiële auteurswerken en volgrecht		244
§1.	Opbrengsten uit verhandeling van materiële auteurswerken	244
§2.	Opbrengsten uit volgrecht	245
Afdeling IV. Schadevergoedingen		247
Afdeling V. Prijzengelden		250
TITEL II. LITERAIRE EN ARTISTIEKE EIGENDOM IN SCHEIDINGS- STELSELS		250
Hoofdstuk I. Statuut van de literaire en artistieke eigendom		250
Afdeling I. Auteursrecht op de immateriële prestatie		251
Afdeling II. Eigendomsrecht op het materiële auteurswerk		254

Afdeling III. Exploitatieopbrengsten	256
Hoofdstuk II. Bestuur van de literaire en artistieke eigendom	257
Afdeling I. Auteursrecht op de immateriële prestatie	257
Afdeling II. Eigendomsrecht op het materiële auteurswerk	261
Afdeling III. Exploitatieopbrengsten	261
Hoofdstuk III. Ontbinding, uitoonverdeeldheidtredding en verrekening van de literaire en artistieke eigendom.	262
Afdeling I. Uitoonverdeeldheidtredding	262
Afdeling II. Verrekening.	264
§1. Ongerechtvaardigde financiële of materiële vermogensverschuivingen ..	264
§2. Vergoedingen voor arbeidsprestaties	267
TITEL III. LITERAIRE EN ARTISTIEKE EIGENDOM IN PARTI-CIPATIESTELSELS	270
Hoofdstuk I. Statuut van de literaire en artistieke eigendom	270
Hoofdstuk II. Bestuur van de literaire en artistieke eigendom	271
Hoofdstuk III. Ontbinding, uitoonverdeeldheidtredding en verrekening van de literaire en artistieke eigendom.	272
 <i>DEEL III. LITERAIRE EN ARTISTIEKE EIGENDOM IN HET ERFRECHT</i>	
TITEL I. DE LITERAIRE EN ARTISTIEKE NALATENSCHAP	275
Hoofdstuk I. Openvallen van de literaire en artistieke nalatenschap	275
Hoofdstuk II. Voorwerp van de literaire en artistieke nalatenschap	278
Afdeling I. Auteursrecht op de immateriële prestatie	279
§1. Vermogensrechten	279
I. Overgang <i>mortis causa</i>	279
II. Verantwoording	284
§3. Morele rechten	285
I. Eerste stelling: geen overgang <i>mortis causa</i>	286
A. Familiaal persoonlijkheidsrecht op nagedachtenis	286
B. Mandaat <i>post mortem</i>	288
C. Getrouwheidsverplichting	291

II. Tweede stelling: overgang <i>mortis causa</i>	293
A. Principe	293
B. Inhoudelijke draagwijdte	300
1. Binding aan de wil van de erflater-auteur	302
2. Geen binding aan de wil van de erflater-auteur	308
3. Eigen stelling – Binding aan de wil van de erflater-auteur	310
(i) Principe	310
(ii) Toepassing	316
C. Verantwoording – <i>hereditas personam defuncti sustinet</i>	325
Afdeling II. Eigendomsrecht op het materiële auteurswerk	327

**TITEL II. WETTELIJKE DEVOLUTIE VAN DE LITERAIRE EN
ARTISTIEKE NALATENSCHAP** 329

Hoofdstuk I. Auteursrecht op de immateriële prestatie 330

Afdeling I. Vermogensrechten

§1. Titularissen	330
I. De langstlevende echtgenoot en de erfgeërechtigde bloed- verwanten	330
II. De Staat	336
§2. Het erfrecht in vruchtgebruik van de langstlevende echtgenoot	339
I. Rechten en verplichtingen bij het ontstaan van het vruchtgebruik ..	345
II. Rechten en verplichtingen tijdens de duur van het vruchtgebruik ..	345
A. Gebruik van de vermogensrechten	346
1. Sluiten van auteurscontracten	347
(i) Sluiten van licentieovereenkomsten	350
(ii) Sluiten van vervreemdingsovereenkomsten	357
2. Sluiten van aansluitingscontracten met collectieve beheersvennootschappen	359
3. Instellen van rechtsvorderingen	360
(i) Burgerlijke rechtsvorderingen	361
(ii) Strafvorderingen	364
(iii) Douanemaatregelen	364
B. Genot van de exploitatieopbrengsten	365
III. Rechten en verplichtingen op het einde van het vruchtgebruik	370

Afdeling II. Morele rechten

§1. Titularissen	376
I. De langstlevende echtgenoot en de erfgeërechtigde bloedverwanten ..	376
II. De Staat	385
§2. Het erfrecht in vruchtgebruik van de langstlevende echtgenoot	386
I. Morele rechten als voorwerp van vruchtgebruik	386

II. Uitoefening van vruchtgebruik van morele rechten	394
A. Rechten en verplichtingen bij het ontstaan van het vruchtgebruik.	394
B. Rechten en verplichtingen tijdens de duur van het vruchtgebruik.	394
C. Rechten en verplichtingen op het einde van het vruchtgebruik.	397
Hoofdstuk II. Eigendomsrecht op het materiële auteurswerk	397
Afdeling I. Titularissen	397
Afdeling II. Het erfrecht in vruchtgebruik van de langstlevende echtgenoot	403
§1. Rechten en verplichtingen bij het ontstaan van het vruchtgebruik.	404
§2. Rechten en verplichtingen tijdens de duur van het vruchtgebruik	404
I. Gebruik van de materiële auteurswerken	404
A. Sluiten van tentoonstellingsovereenkomsten	404
B. Sluiten van vervreemdingsovereenkomsten	408
C. Onderhoud van de materiële auteurswerken	409
II. Genot van de exploitatieopbrengsten	410
§3. Rechten en verplichtingen op het einde van het vruchtgebruik.	411
TITEL III. TESTAMENTAIRE DEVOLUTIE VAN DE LITERAIRE EN ARTISTIEKE NALATENSCHAP	411
Hoofdstuk I. Auteursrecht op de immateriële prestatie	412
Afdeling I. Vermogensrechten	412
§1. Vermogensrechten als voorwerp van een legaat	412
§2. Legatarissen	417
I. Natuurlijke persoon of rechtspersoon	417
II. Eén of meerdere legatarissen	421
III. Facultatief karakter	422
§3. Vormvereisten	423
§4. Bescherming van de reserve	424
I. Bescherming van de kwantitatieve reserve – vordering tot inkorting	424
A. Samenstelling van de fictieve massa	424
1. Bestaande goederen	425
2. Schenkingen	427
(i) Schenkingen van vermogensrechten	427
(ii) Waardering	435
3. Schulden	438
B. Aanrekening van giften op het beschikbaar deel	438

C. Inkorting <i>in natura</i>	439
II. Bescherming van de kwalitatieve reserve – vordering tot nietig- verklaring.	448
A. Principe	448
B. Bewindsclause	449
Afdeling II. Morele rechten	455
§1. Morele rechten als voorwerp van een legaat of een mandaat?	455
§2. Legatarissen	461
§3. Vormvereisten	464
§4. Bescherming van de reserve	466
Hoofdstuk II. Eigendomsrecht op het materiële auteurswerk	472
Afdeling I. Eigendomsrecht op het materiële auteurswerk als voorwerp van een legaat	472
Afdeling II. Legatarissen	474
Afdeling III. Vormvereisten	474
Afdeling IV. Bescherming van de reserve	474
TITEL IV. ERFOVERGANG VAN DE LITERAIRE EN ARTISTIEKE NALATENSCHAP	477
Hoofdstuk I. Rechtspositie van de erfgerechtigden vóór de uitoefening van het optierecht	477
Afdeling I. Geen eigendomsovergang <i>ipso iure</i>	477
Afdeling II. Saisine	480
§1. <i>Ratio legis</i> en betekenis	480
§2. Bevoegdheden van de erfgerechtigden	483
I. Bewarende maatregelen	484
II. Daden van toezicht	486
III. Daden van voorlopig beheer	486
IV. Daden van gewoon beheer en daden van beschikking	487
Hoofdstuk II. Uitoefening van het optierecht	490
Afdeling I. Optierecht	490
Afdeling II. Verwerping	493
Afdeling III. Aanvaarding	499
§1. Zuivere aanvaarding	499
§2. Aanvaarding onder voorrecht van boedelbeschrijving	501

Hoofdstuk III. Rechtspositie van de erfgerechtigden na de uitoefening van het optierecht	504
Afdeling I. Het ontstaan van de erfrechtelijke onverdeeldheid	504
Afdeling II. Bevoegdheden van de erfgenamen	505
§1. Auteursrecht op de immateriële prestatie	505
I. Verhouding tussen artikel 4 AW en artikel 577-2 B.W.	505
A. Primauteit van artikel 4 AW	507
1. Toepassingsgebied <i>ratione materiae</i>	507
2. Toepassingsgebied <i>ratione personae</i>	510
3. Regime	510
(i) Unanimitetsregel als uitgangspunt	510
(ii) Temperingen op de unanimitetsregel	513
B. Suppletieve werking van artikel 577-2 B.W.	522
II. Overdracht van het auteursrecht uit de literaire en artistieke nalatenschap	524
A. Erfrechtelijke bezwaren	525
B. Auteursrechtelijke bezwaren	532
§2. Eigendomsrecht op het materiële auteurswerk	535
I. Artikel 577-2 B.W.	535
II. Overdracht van de materiële auteurswerken uit de literaire en artistieke nalatenschap	537
 TITEL V. VEREFFENING EN VERDELING VAN DE LITERAIRE EN ARTISTIEKE NALATENSCHAP	 541
Hoofdstuk I. Vereffening van de literaire en artistieke nalatenschap	543
Afdeling I. Samenstelling van de literaire en artistieke nalatenschap	543
Afdeling II. Inbreng	544
§1. Inbreng van vermogensrechten en materiële auteurswerken tussen bloedverwanten onderling	548
§2. Inbreng van vermogensrechten en materiële auteurswerken aan en door de langstlevende echtgenoot	555
I. Inbreng door de bloedverwanten	555
II. Inbreng door de langstlevende echtgenoot	558
 Hoofdstuk II. Verdeling van de literaire en artistieke nalatenschap	560
Afdeling I. Verdeling <i>in natura</i> van de literaire en artistieke nalatenschap ..	561
§1. Principiële verdeling <i>in natura</i>	561
I. Gevoeglijke verdeelbaarheid van het auteursrecht	562
II. Gevoeglijke verdeelbaarheid van de materiële auteurswerken	565

§2. Temperingen op de principiële verdeling <i>in natura</i>	567
I. Toewijzing van beroepsgoederen krachtens artikel 1446 B.W.	568
II. Inbreng door mindere ontvangst	568
III. Testamentaire ouderlijke boedelverdeling	568
IV. Onmogelijkheid van de testamentaire onverdeelbaarheids- clausule	571
Afdeling II. Openbare verkoping van het auteursrecht en de materiële auteurswerken	573
§1. Openbare verkoping van het auteursrecht	573
§2. Openbare verkoping van de materiële auteurswerken	578
Afdeling III. Gevolgen van de verdeling	579
§1. Declaratieve werking van de verdeling	579
§2. Vernietiging van de verdeling	580

DEEL IV. SLOTBESCHOUWINGEN

TITEL I. LITERAIRE EN ARTISTIEKE EIGENDOM IN HET HUWELIJKSVERMOGENSRECHT	583
---	-----

TITEL II. LITERAIRE EN ARTISTIEKE EIGENDOM IN HET ERFRECHT	593
---	-----

TITEL III. SYNTHESE	607
-------------------------------	-----

BIBLIOGRAFIE	611
------------------------	-----